1872. IV. évfolyam. 248. szám. Hétfő, deczember 16.

Előfizetési árak:
Helyben és postan küldve.
Egy évre 10 ft — kr. Fél évre 2 ft 50 kr.
Fel évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Városház-ház [illegible] szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben. Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utjan.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni baloldali párt közlönye.
Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorert 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsobb arert.
Bélyegdij: minden beigtatasert külön 30 kr.
„Nyilt-ter“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok semmiképen sem adatnak vissza.

Szakembert kérünk.

*** Nincs és nem is lehet nagyobb szerencsétlenség, mint midőn valamely állomásra nem tudjuk megválasztani az illető egyént.

Ez pedig vajmi gyakran megtörténik, mert az emberek oly gyarlók, hogy nem annyira a munkakörnek keresnek megfelelő egyént, hanem egyes kiválasztott egyénnek iparkodnak minél fényesebb állást szerezni, a legtöbbször nem törődve azzal, hogy vajon képes lesz-e azt betölteni?

A társadalmi vagy politikai téren e tekintetben alig van különbség, és főleg értett ehez a Lónyay-kormány.

Fájdalom, a jeleniegi kormánytól sem igen lehet mást várni, s nem remélhetjük, hogy a valódi érdem mellékes eszközök nélkül jusson diadalra.

E feltevésünket már a kormány megalakulása is igazolja. Ugyan nézzünk ott körül, hány szakembert találunk a miniszteri bársonyszékeken?

Bizony édes keveset. Ha birnak is már némi otthonossággal működési körükben, azt csupán ott sajátitották el, s ugy tettek, mint azon fiatal orvosok, kik gyakorlat nélkül léptek az életbe, s a közhasznu polgárokon tanulják meg mesterségöket.

És ki biznék az ilyenekhez?

Hivatkozzunk-e Tisza Lajosra, a kinek még saját párthivei is csak azt tudták felróvni legnagyobb érdemül, midőn kormányra lépett, hogy már kis korában oly jól rajzolt, hogy még a Kálmán bátyja is megdicsérte. És ez jogositotta Tisza Lajost a miniszterségre.

Vagy nézzük meg akármelyiket, hasonlót kell tapasztalnunk, mert ha talán birnak is elméleti ismerettel, a gyakorlati téren járatlanok, tehetetlenek.

Pauler, mint jogtanár, ragyogott s mint miniszter, legkevesebb eredményt sem tud felmutatni.

Kerkapoly tanárból csináltak pénzügyminisztert, a mely ügyhöz pedig soha sem értett. Trefort a közgazdaságot tanulmányozta és lett belőle — vallás és közoktatási miniszter.

Mindezek igen épületes dolgok, nagyon sajnálandó, hogy ez állapoton maga Szlávy sem akart változtatni, holott a közelmultban hatalmában állott volna.

Sokat beszélnek az ujabb időben a honvédelmi ügyérség betöltöltése felett. Valóban, e tárcza az, mely a hatalom részéről a legtöbb gunynak volt kitétetve.

Igazán nevetséges, hogy nagy zajjal behozzák az általános hadkötelezettséget, sok uj intézkedést hoznak be, legalább a papiron, — és mindezek koronájául megteszik honvédelmi ügyérnek — Lónyayt.

Ennél élesebb szatirát nem irt még a sors.

És most e tárcza még mindig a Szlávy kezében van. No de reméljük, hogy nem soká marad igy.

Okulhattak a multakon.

Megtanulhaták, hogy egy oly egyén, ki ahoz fog, a mihez nem ért, hasznot nem, csupán kárt tehet.

Hogy többet ne említsünk, a honvédelmi ügyérek eddigelé tettek-é csak egy parányi lépést is oly irányban, hogy a nemzettel megkedveltették volna a katonai pályát?

Pedig, ez lett volna első feladatuk. Ennek elmulasztása következtében aztán általános a rémület a sorozáskor, s a honvédet is épen oly német katonának tekintik, mint a császári vitézeket.

Nehéz és fontos állás a honvédelmi ügyérség, épen azért keresni kell rá — alkalmas szakembert.

Legalább, hadd legyen már a kormányon egy oly egyén, a ki ért a munkaköréhez!

— **Bessenyei György emlékére** az akadémia tegnap ünnepélyt rendezett, ez ünnepély egyszersmind a magyar irodalom ujjászületésének százados ünnepe volt.

— **Kossuth Lajos levelére** Horváth Mihály válaszol a „Pesti Napló“ tegnapi számában Duschek Ferenczet illetőleg. Horváth nézetei a szabadságharczról ismeretesek, ezeket fejtegeti most is élesen.

— **A király** tegnap este visszatért Bécsbe.

— **Vukovich emlékére** a szabadkai népkör e hó 8-án gyászistenitiszteletet tartott, mely igen népes volt.

— **Az ujoncozási** visszaélésekre vonatkozó tjavaslat a képviselőházban nem fog tárgyaltatni, minthogy e tárgy a büntenyitó törvény körébe tartozik.

— **Az ujvidéki** kir. biztos b. Majthényi László továbbra is megmarad állomásán.

A Méliuszünnepély.

— Tegnap a vasárnapi istenitisztelet után, d. e. 11. órakor a „Rákóczy“ harang adta tudtul a közönségnek a „Méliuszünnepély“ kezdetét.

A harangozás előtt azonban már zsufolva volt a nagytemplom minden zuga, s a későn érkezők csak nehezen kaphattak helyet.

A főiskolai énekkar Luther énekét, „Erős várunk nekünk az isten“ adta elő, az előadás, a darab nehézségeit tekintve — elég szabatos volt.

Az ének utósó része még el sem hangzott, midőn Révész Imre a szószékbe ért. Révész Imre alakja már magában is imposans, külsejénél fogva; s a szellem kinyomata, mely arczain sugárzik, kétszeresen érdekessé teszi azt.

Igy volt ez ma is.

Megszokta a közönség, hogy ő tőle mindig valami nagyszerűt várjon, ha fellép.

Mély csend állott be pár perczig az ének elzengése után, mig aztán Révész Imre hatalmas hangja megdördült.

A benyomás, mit mindjárt beszéde kezdetén a közönségre tett, igen kedvező volt.

A felolvasott emlékirat és az előadás a történészt, a bölcsészt, a költőt, a szónokot s a hazafit egyszerre tüntette fel szemeink előtt.

Ha Méliusz emléke maradandóságra jogosultsággal bir: bizonyára emlékszerüvé vált Révész Imre mai föllépése és nagy mügonddal készitett emlékirata. . . .

Az emlékbeszéd előadása másfél óráig tartott; s igy hosszabb kivonatot már azért sem adhatunk belőle. Különben is a szerző Egyelmező jében egész terjedelemben fog az megjelenni.

Csupán ismertetésül álljon itt egy kis vázlat, lapunk szük teréhez képest:

Szónok előre bocsátva, hogy a reformált egyház, a protestantismus elvei szerint sem Méliusznak, sem másnak nem szokott vallásos ünnepélyt rendezni, s épen ezért, kerülve lön ez ünnepélynél is minden szertartás, mely a szenttéavatási szándék gyanuját költhetné fel, puritán szellemben tartott indokolással igazolta ez ünnepély megülésének fontosságát, mely a valódi történelmi alak nagyságára vonatkozott . . .

Méliusz születésére nézve — mit 1536-ra tesznek — erős érveléssel mutatta ki, hogy az eddigi ebbeli feltevés alapos már csak azért sem lehet, mivel — ha az áll — már 20 éves korában kellett volna neki Wittenbergbe menni tanulni — a mi az ő idejében szinte példátlan volt, — s 21 éves korában kelle vala püspökké választatni; a mi — az akkor már már nagyszámmal levő hires férfiak mellett, szinte hihetetlen. De meg

Wittenbergből haza hivatása is, — melynek czélja a roppant mérvet öltött vallási zavargások lecsilapitása volt — magasabb korral együtt járó képzettséget, erélyt és tekintélyt föltételez . . .

Nagy történelmi buvárlatot tanusító adatokkal bizonyitotta Méliusz erély, szellemdus, buzgó, tán orithatlan és sikeres müködését az unitariusok ellen, kiknek a reformatio értékét veszélyeztető tulkapásaik ellen nyilvános vitatkozásokkal — Debreczenben s más helyeken — s a debreczeni városi nyomdában nyomatott hatalmas müveivel lépett sorompóba s jutott aztán diadalra.

Az általa Debreczenben 1567-ben tartott zsinat mellett, — ugymond — melyben a helv. hitvallás bevétetett s igy a vallási viszályoknak e nagy magyar vidéken vége vettetett, — az egyházi törvények megalkotásában és a szervezésben is kitüntette Méliusz kiváló tehetségeit, a rend, a nyugalom helyreállításával a zürzavaros állapot megszüntetése mellett.

Élénk vonásokkal rajzolá a reformátió jótékony hatását általában, s Magyarországon és Debreczenben különösen, iskolák, nyomdák létre-jötte és ezek áldásos müködése követvén azt.

Kiterjeszkedett magasabb szempontból általában a reformatio hatására, s ahol ez üldöztetett, az emiatt előállott visszásságokra, melyek az emberiség czéljai, a müveltség és szabadság elnyomására, majd azon országokban, ahol a reformátusok vendégszeretettel fogadtatták, épen ellenkező állapotra vezettek. Érdekesen vonatkozott, többi közt arra, hogy a Franczia-országból kiüzött hugenották egyik ivadéka Vilmos porosz király volt az, ki 300 év mulva, Párist, mintegy visszatorlásul, ostrommal hóditotta hatalma alá! . . .

Végre, a magyar szabadságharczok iranti rokonszenvet, mit az európai hatalmak esetről esetre tanusitottak, egy részben azon körülményben vélte feltalálni, hogy azok is többnyire a magyarok is a kalvinismus hivei voltak . . .

Ily nagy vonásokban állitván elő Méliusz alakját: ismételte az ő emlékére rendezett ez egyszerü ünnepély jogosultságát. — — —

A fényes szónoklatot a főiskolai énnekkar sikerült előadása rekesztette be d. u. fél egy órakor . . .

Osztrák dolgok.

— Bécsből távirják, hogy a reichsrath decz. 14-iki ülésében a pénzügyminiszter a következő exposé kiséretében terjesztette be az 1873-ki államháztartási előirányzatot s ezzel együtt az 1871-ki zárszámadást: az 1873. budget 25½ millióval nagyobb kiadást mutat fel, erősebb adósságtörlesztési tételek, az iparvállalatok magasabb subventionálása, az államhivatalnokok és szolgák fizetéseinek felemelése, a különböző miniszteriumok nagyobbodott kezelési költségei, végül a világkiállitásra tett költekezések folytán.

A bevételek 1872-re mintegy 19 millióval magasabban irányozvák elő, mit az emelkedő adóbevételek igazolnak; a fedezetlenül maradt hátralék 1873-ra 35½ millióre megy. Az 1872. év teljesen kielégitő eredményei mellett semmi rendkivüli kisegitő eszköz igénybe vétele nem vált szükségessé, ugy, hogy sem a dunagőzh. társaság adóssága, sem a központi aktivákból bevételek nem realisáltattak, sem a reichsrathnak a járadékok eladására vonatkozó felhatalmazása nem vétetett igénybe s minden ezne kisegitő eszközök az 1873. pénzügyi esztendő rendelkezésére maradnak.

Az 1872-iki 18 milliót tevő pénztári maradvány szintén nem használtatott fel az 1873. budget fedezésére, hanem a rohamos tőzsdeüzelmek által szorongatott üzletpiacz számára tartatott fen. S noha 25 milliót kell biztositani az 1873. év első negyede jelentékeny szükségleteinek fedezésére, mindamellett ez összeg levonásával is még mindig 21 milliót lehet a pénztári készletből az 1873-iki szükséglet fedezésére forditani ugy, hogy ha váratlan szerencsétlenségek be nem köszöntenek, az 1874. évre három és fél millió fölösleg leend át vihető.

Az 1871-iki zárszámadásra vonatkozólag megjegyzi a pénzügyér, hogy az 26 millió fölösleggel záródik, mi egyedül a nevekedett adóbevételeknek köszönhető, mely 1868-tól több mint 16%-kal emelkedett. E szerint tárkaság és adóreform által, melynek czélja nem adófelemelés, de az adó egyenletes uj elosztása, — rövid időn helyre lehet állitani az egyensulyt az államháztartásban.

Szinházi szemle.

Szombaton adatott: **„Deborah“** népdráma 4 felv. irta Mosenthal.

Tegnap ünnep volt a szinházban, a magyar népdalok ünnepe. Szinre került: **„Parlagi Jancsi“** népszinmü 3 felv. népdalokkal és tánczczal, ujonan magyar szinre alkalmazta Szentpéteri Zsigmond.

A czimszerepet Bogyó adta, mintha csak az ő számára irták volna e darabot, oly remek volt játéka; Bogyó a leghelyesebben fogta fel e szerepet, s annak kivitele nagyszerüen sikerült. Népdalaival elbüvölte a közönséget. — Magyar népdal emberi ajkról ritkán hallott még édesebben, mint Bogyó ajkairól. Tapsvihar közt végezte be mindegyik dalát. Lehetetlen itt elismerésünket ki nem fejezni a szinházi müvezető iránt, a ki ily sok oldalu magyar énekest szerzett meg szinházunknak, nem kevesebb érdeme lesz aztán abban is, ha sikerül őt megtartani. A többi szereplő is mind kitünő volt, Lukácsiné (Széppatakiné), Dózsa (Báródi), Horváthné (Rózsi), Horváth Vincze (Vidor) ugy tüntek fel, mintha egymást igyekeztek volna folyümulni.

Elmondhatjuk, hogy sikerültebb, összevágóbb előadás ez idényben még nem volt szinpadunkon, s megérdemelte azt, hogy a szinház minden zugában tömve legyen.

UJDONSÁGOK.

* **Előfizetőinket általában kérjük, hogy az előfizetési dijt még a folyó hó végéig küldjék be, mivel fölösleges példányokat nem nyomatunk; s az elkésés miatt közbejöhető rendetlenségekért felelősséget nem vállalhatunk.**

* **A főiskolában** d. u. tél 3-kor kezdődött a Méliuszünnepély, melyet az énekkar Vagner remek compositiójával nyitott meg. Erre következett az elnöki megnyitó beszéd, Győri Lajos elnök találó hasonlattal illustrálja az egyház válságos állapotát, emliti ebből folyólag, hogy ily körülmények közt az egyházi téren nagy szükség van edzett és bátor harczosokra, a kik képesek is legyenek, merjenek is szembe szállani a vészszel. A megedzést a tudomány szerzi meg, a bátorságot a hit. A multnak helyes szemlélete lelkesedést, önmegtagadást, áldozatkészséget és istenben való bizalmat szül. Ebből indulva ki, örömmel ragadta meg a társulat Méliusznak, mint a mult egyik kiváló alakjának 3 százados évfordulati napját, hogy nagy példáját felmutatva, buzditsa, bátoritsa tagjait az egyház ügyéért hasonló lelkesültségre és önfeláldozásra. Végre rövid hála fohász kiséretében, kéri istent, hogy adjon a magyar Sionnak a mult férfiaihoz hasonló vezérférfiakat és lelkesülni tudó egyháztagokat. Ezután Zöld Mihály adta elő szép alkalmi költeményét, mely az ünneyélynek egyik gyöngye volt. Füredi Lajos emlékbeszédében nehány általános kép után röviden vázolja a reformátió terjedésének akadályait s a Méliusz fellépése előtti körülményeket. — E beszéd középső részében Méliusz diohejba szoritott életrajzát s működését adván: áttér Méliusz jellemzésére, kiemelvén őt, mint a Kalvinismus megszilárditóját, kiemelvén hithüségét, óriási munkásságát, a bibliafordítót, a nép pártolóját st. Végül Nagy Sándor adta elő Balog Ferencz közkézen forgó alkalmi költeményét. S az ünnepélyt az énekkar hálaadó éneke zárta be.

* **Az utczai felolvasások** tegnap a Méliuszünnepély alkalmából szépen sikerültek. A csapóutczai iskolában Győri Elek ismerteté Méliuszt, Zsigmond F. szentannautczán az ünnepeltről és koráról sikerült rajzot olvasott fel előkelő közönség előtt. Miklósutczán pedig Csiki Lajos magyarázta Méliusz érdemeit. A derek ifjak tanusitott buzgalmukért elismerést érdemelnek.

* **A nőegylet** derék elnöke, gr. Bethlen Miké Róza — mint értesülünk — tombolajátékot szándékozik rendezni, mely alkalommal a kiállitás alkalmával rendezett sorsjátékból fenmaradt nyereménytárgyak kijátszatnak. Belépti dij csak 50 kr. lesz. Előre is felhivjuk e vigalomra a közönség figyelmet.

* **Balázs Kalmán**, a mi kedves népzenészünk jelenleg Nagyváradon van, s ott rendez zeneestélyeket. Pár nap mulva a derék barna fiuk körünben lesznek. Hozza isten őket!

* **A debreczeni fiatal emberek** csakugyan kitesznek magukért, mint halljuk, a pesti népszinház javára tánczvigalmat szándékoznak rendezni, még pedig a szinházban. Örvendünk, hogy lelkes ifjuságunk körében e szép eszme viszhangra talált. Ohajtjuk, hogy e terv sikerüljön.

* **A kir törvényszék előtt** szerdán a sokszor emlegetett apagyilkos ügye fog tárgyaltatni, mely bizonyára érdekes leend; figyelmeztetjük erre az ily dolgok iránt érdekkel viseltető közönséget.

* **Fenyes lakoma** volt tegnap városunkban. Katz Ábor pesti lakos tartá Katz Lázár leányával Leontinával esküvőjét.

* **Báli tudositasunkból** a mult számunkban nyomdai tévedés folytán két kellemdus hölgy neve kimaradt, ott voltak a kedves Mészey Karolina s a szép Budaházy Bella kisasszonyok is; e két nyiló virágot pótlólag adjuk a már leirt bájos női koszoruhoz.

* **Megmagyarazta.** Ma reggel két vidéki ember nézegetett be a „Boros Sándor és társa“ sirkőraktárába, s köztök ily párbeszéd fejlődött ki: nézze csak komám, mennyi sok szép sirkő van ott, — micsoda az? — kérdé a másik, — hát fütől való fa, mondja rá a koma — felvilágositásul.

* **Mai szamunkhoz** van mellékelve a „Képes néplap“ és a „Politikai hiradó“ czimü lapok előfizetési felhivása; e lapokat olcsósága ajánlja; egyébiránt itt csak a mellékelt felhivás iránt kivánjuk olvasoink figyelmét felkölteni. —

* **A kereskedő ifjusag** az idén is fog bálozni, még pedig ez alkalommal is jótékony czélra, s e tekintetből óhajtandó volna, hogy a kiadás ne lenne oly sok, mint tavaly.

* **Két talyiga koldust** hoztak ma be a város széléről, a kiknek semminemü igazolványuk nincs. Érdekes, hogy ezek közül egy koldusnak — két felesége van, s mindegyikkel békességben él.

* **Morzsó honvédszázados** kitünő buzgalommal müködik a közrendőrök oktatása körül, ma reggel is löni tanitotta őket. A derék honvédtiszt e szép tette által csak is a közönség elismerését nyerheti ki.

* **A „Bihar“** gyakran ereszt világgá oly hireket Debreczenből, melyek épen nem teljesülnek be. Különösen a szinház köréből vannak különös hirei, igy például tegnapról irja, hogy Rechniczer István tegnap itt turhetősi kerrel lepett fel. No, mi ebből semmit sem tudunk, meglehet, hogy ez előadás csak a „Bihar“ tudósitója által rendeztetett.

* **Sepredek nep** mindig akad a városon. Alig mulik el nap, vagy éj, hogy csavargókat ne hajtanának be, s mégis örökösen marad másnapra. A mult éjjel is több ily szemét nép kisértetett be. Gyökeresen kellene ezek kiirtásához látni.

* **A gyöngyelet**, vagy is a közösügyes kenyér nem igen tetszik a vitéz hadfiaknak. Mult éjjel is két ily katona szökött meg a laktanyából. Természetesen, keresik őket.

* **Gazdag aratas.** Szombaton este a közrendőrök a városon 13 csavargót szedtek össze, s kisérték be oda, hol a hideg éj ártalmai ellen a falak védni fogják őket.

* **Két kis kulcs** van letéve Jenei István alkapitánynál a városháza helyiségében, találtatott az utczán; tulajdonosa ott átveheti.

* **A legénykedésnek** nehány fiatal ember megadta közelebb az árát; ezek ugyanis az utczán éjjel határtalanul lármáztak, s most a börtönben elmélkedhetnek a közcsend felett.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése dec. 13-án.

Elnök: Bittó István.

Több kérvény beadása után Nemes Péter benyujt egy módositványt a telepitvényesekről szóló törvényjavaslat függőben hagyott 25. szakaszához. Huszár Imre fölszólalására e beterjesztés, mintnem a napirendre vonatkozó, a házszabályok értelmében figyelembe sem vétethetik. Nemes Péter erre a terjesztését visszavonja. (Derültség.)

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA

Regény három kötetben.

Irta **Schwartz Mária Zsófia.**

Harmadik rész.

(Folytatás.)

A támlány mellett egy széken találjuk Eldon Arthurt. Arthur tekintete a szerelem és csodálat kifejezésével volt Mariquittára függesztve.

— Igen, kedves grófom, ön tehát csak azért jött — partra, hogy megtudja az okát, miért mentem férjhez, mondá Mariquitta mosolyogva.

— Tehát elfeledte, mit mondott bucsuzásunkkor? kérdé Arthur felelet helyett.

— Nem egészen, de meglehetősen.

— Akkor jobb emlékezőtehetségem van, vélte Arthur.

— Azon nem kétkedem. Nos mit mondtam? —

Mariquitta féloldalt hajtotta fejét.

— E szavakat: Jöjjön ön — partra, ahoni megerkezésekor kivánsága, megtudni mint lettem Sturm René neje: teljesedni fog. Annyi szor esedeztem önnek e dologbani felvilágositásért, hogy. . . .

— Ön igyekezett idejönni. A kiváncsiság volt tehát azon érzet, mely önt ide vezette.

— Ah Mariquitta, ön sokkal jobban tudja, hogy. . .

— Hogy ön bolond, kedves gróf, azt igen jól tudom. De most térjünk igéretem teljesitésére: örömet okoz nekem, hogy azt most válthatom be. Tehát kezdjük el:

— Én Mária nagynénémmel Stokholmba utaztam, hogy neveltetésem befejezve, s a hiány mely abban volt, kitöltve legyen.

Egy szép napon nem soká a fővárosbai megérkezésem után levelet kaptam atyámtól, azon parancscsal, hogy Eksjöbe rögtön térjek vissza. Nem éreztem kedvet magamban engedelmeskedni, s azon felül azt véltem, hogy ha egyszer már a fővárosba jöttem, hiányzó ösmereteimet megszerezni, — ostobaság lenne hazatérni.

— Ennélfogva azt feleltem, hogy lehetetlen, miként papának komoly szándéka lenne leczkéimet félbeszakittatni, midőn épen most kezdtem meg; s ezért Stokholmba is maradtam.

— Először történt, hogy szigora atyámmal ellenkezni mertem, de a köztünki távolság husz mértföld volt.

Mariquitta szivéből kaczagott, s azután folytatá:

Hogy őszintén szóljak, kevésbé a leczkék, miat a kellemességek inditottak arra, hogy a fővárosban legyek. Én gyönyörködhetőnek találtam. Már akkor felvilágositottak, hogy nem szokatlan szépséggel birok, a mi felől az előtt tudatlanságban éltem. E miatt kevéssé volt kellemes a magános Eksjöbe visszatérni. Elég, kedves apám tapasztalta, hogy van saját akaratom is.

— Egy hét telt el. Épen azzal foglalkoztam, hogy S— kisasszonyokkal — S— elnök leányaival, kinél én és a néni laktunk — teendő reggeli sétához öltözzem, midőn René szobámba lépett.

— Ahá gondoltam, Cousinom jön, hogy engem a szükséges eszközökkel haza vigyen.

— Körülbelől igazam volt, mert azért jött, hogy kezemet megkérje, Ugy kérte azt, mint jövőjének, nyugalmának, s egész létének megmentőjét.

— Na jó, barátom, mit tehettem mást, mint beleegyeztem? Egy másik ember jóléte vagy kárhozata volt kezemben. Azt hittem igen szép lesz azt elősegiteni, s egyuttal atyám önkényétől megszabadulhatni.

— Én csak tizenhét éves voltam. A néni és én elhagytuk a fővárost, és elkisértük René Eksjöbe. Ott megérkezve, atyám még ingerültebb volt mint máskor. Magánosan gyón tatásomhoz fogott, s kérdezett, mennyiben beszélt velem René szerelemről. En igazán nem tudom miért jött azon ötletem — bolonddá tenni az öreget — hogy René rég kinoz engem azzal. E nyilatkozatomra atyám arczszine sötét sárgából világos sárga lett. Egész megváltozva nézett ki.

— Valami történt, de hogy mi, azt ez óráig sem tudom, mert mostoha anyám egészen megvolt változva. Irányomban még szivesebb és barátságosabb volt mint máskor, de atyám és René iránt hidegebb és zárkozottabb. Nagyon ritkán szólott, és soha sem mosolygott mint azelőtt. Minden élet, minden jele az érzésnek, mintegy el volt halva. Egy márványszoborhoz hasonlitott.

— Midőn René három hóval hazatértem után huszonegy éves lett, megtartottuk a menyegzőt, Rene ezáltal Eksjö felének tulajdonosa lett, mely anyai örökségem volt. Papa meglett menvte a menyegző által, hogy a gyárból részemet kifizesse, s egyuttal Renét is megtarthatta.

— Most jön a legfurcsább az egész dologban, mert egyeb nem volt az a mi házasságunk. René a menyegző utáni napon azon inditványt tette, hogy Mária néne kiséretében Párisba utazzam tanulmányaimat folytatni, mely a házasság által félbeszakittatott. Ő maga Angolhonba szándékozott menni.

— Ez inditvány kissé különösnek tünt fel, mert kissé elhitettem magammal, hogy Renének szerelmesnek kell lenni ifju nejébe, daczára, hogy azt nekem soha sem mondta. Azonban az ajánlatot elfogadtam. Hisz arról volt szó, hogy Párisba utazzam.

(Folyt. következik.)

Bujanovics Sándor a honvédelmi bizottság nevében nyujtja be e bizottság jelentését az 1873-ik évben a sorhadi csapatokhoz és tengerészethez megszavazandó hadjutalékra nézve.

Pauler Tivadar felel Mileticsnek egy régebben tett interpellátiójára bizonyos Popov Izidor ügyében, ki gyilkosságban való részvétel gyanuja folytan elfogatott. Válaszában azt feleli, hogy ez elfogatásnak mi köze sincs politikai dolgokkal s az tisztán a büntető törvényszék dolga (Általános helyeslés.) Miletics kéri, hogy miután a mai ülés inkább rögtönzött volt, s ő igy adatait nem hozta magával, a választ ez interpellátióra holnap adhassa meg. (Helyeslés.) Elnök ez értelemben mondja ki a végzést.

Pulszky Á. benyujtja a közp. bizottság jelentését a pótlovazásról, az altisztek alkalmazásáról s a lovasság fölemelt békeállományának fedezéséről szóló tjavaslatok tárgyában.

Elnök az ülést feloszlatja.

A képviselőház ülése decz. 14-én.

Elnök Bittó István.

A ház mai ülésére volt kitüzve az indemnitás s az 54 milliós kölcsön tárgyalása. A pénzügyminiszter nem volt jelen, anyja halála folytán távol levén a fővárostól, s Trefort minisztert bizta meg helyettesitésével. Erre azonban ma nem került a sor, minthogy a kormány, ugy látszik, azon hitben él, hogy a budget tárgyalásának elmaradása nem az ő hibája, s igy az indemnityt is nem annyira ő tartozik kerni, mint inkább a ház megadni. Igy a kormány részéről e tárgyban nem is volt fölszólalás. Széll Kálmán, a központi bizottság előadója, indokolta röviden az indemnity törvényt, a dolog érdemére nem, s csak inkább a helyzet kényszerü voltára utalva. A Madarász-féle ismeretes határozati javaslatot, az indemnitás megtagadása iránt. Madarász sulyosabban megbetegedvén, s mind Irányi, mind Simonyi távol levén Pesttől, László Imre indokolta vagy inkább ajánlta röviden. A balközép részéről Simonyi Lajos b. szólalt föl s adta elő a párt állaspontját e kérdésben. — Az indemnitás tisztán bizalom kérdése. Akik nem bíznak a kormányban, nem adhatják azt meg neki. A balközép nem bizik a kormányban, nem szavazza hát meg. Simonyi Lajos után Csávolszky Lajos beszélt, ügyesen, hosszasabban, s a kormány pénzügyi politikájának éles birálatát adva. Csávolszkynak Széll Kálmán felelt, nem minden hatás nélkül idézve a zárszámadások labyrinthjéből pár, Csávolszkyval nem azonos adatot, ami ekkép ugy is volt magyarázható, mint azoknak czáfolata. Hogy az volt e, az ismét más kérdés, s tekintve a kormány zárszámadási tételeinek egymással is ellenkezését, egyenesen kétséges. A ház ezután elfogadta az indemnity-t, az 54 milliós kölcsön tárgyalását hetfőre halasztván.

Fővárosi értesitő.

** Kholera és arzenmérgezés. Dr. Kovách Imre törv. orvos jelentést tett a budavárosi kapitánysságnak, miszerint az első egyén, kiről azt állitották, hogy kholerában halt meg: arzen és tézmérgezésben mult ki. A kapitányság, noha jelen esetben nagyon valószinü, hogy a szóban forgó Szabó Julia nevü cseléd a vizivárosból maga mérgezte meg magát, nem mulasztandja el kimeritő nyomozást tenni, miután nevezett orvos figyelmeztet, hogy gonosztevők, kik a kholera és mérgezések s kivált az arzenmérgezés tünetei közt a hasonlóságot ismerték, a járvány leple alatt sokszor üzték már gonosz mesterségüket, minek folytán kivánatos, hogy a közönség lássa, hogy a rendőrség ezen irányban is müködik.

** A „Szabad sajtó“ czimü lap tulajdonjogát uj évtől Rózsaágii Antal, főmunkatárs szerezte meg, szerkesztő marad továbra is dr. Hatala Péter rector magnificus. E lap — bár előbb a reformpárt közlönye volt, — most szabadelvü deákpárti lesz. Rózsaágii neve a lapnak függetlenségéről keszeskedik.

** Merész vállalat. B. Vay Ödön a pesti spiritisták egyletének szellemi buvár elnöke a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett bemutatta az egylet alapszabályait. Az egylet czélja: A spiritistikus kinyilatkoztatások körébe tartozó tünemények kutatása és ezeknek erkölcsi, történelmi, lélektani és természettani vizsgálata, a spiritistikus tan tanulmányozása, valamint az emberi léleknek (szellemnek) a test holta utáni egyéni fönmaradásainak bebizonyitása. E czél elérésére szolgálnak a szellemek közleményei. Az időkinti titkos ülések Árpádutcza 5. sz. 1. emeleten tartatnak, minden hó 2-ik és 4-ik vasárnapján délután 4 órakor s ekkor történnek a medianimikus közlemények: a spiritistikus szempontból az emberi tudomány összes ágai fölött tarthatók előadások és medianimikus kinyilatkoztatások. Aug. és szept. hónapokban nem tartatnak ülések.

** A gyorsirászatból tanári vizsgára Erdélyi Mikes Róza készül.

** Pesti csendélet. Tóth Pál lakásán meggyilkolva taitatott; a gyilkosság már régebben elkövettethetett, mivel a hulla már rothadásnak indult.

** A király a pesti nőképző egylet iskolájára magán pénztárából 150 frtot, — a királyné pedig a kolozsvári árvaháznak 500 frtot adott.

** Paulai Ede, a nemzeti szinház rendezője visszatért vidéki körutjából, melyben Aradot, Szabadkát, Szegedet és Kolosvárt érintette. A nemzeti szinházban e körut következtében vendégszereplők között első sorban Halmi és Timár említtetnek.

** Rákosi Jenő legujabb 5 felv. szinjátékát melynek czime a „Krakói barátok“ a drámabiráló bizottság előadásra ajánlotta.

Belföldi hirek.

*** Ez is magyar ügyvéd. Beliczai Lajos győri magyar ügyvéd — német lapot indit meg ujévben. Reméljük, hogy a győri hazafias közönség igyekszik azt mielőbb — megbuktatni. Különben is a „Szabad Polgár“ mellett nincs ott szükség másik lapra.

*** Müvészetpártolás. Nehány rabló annyira pártolta Győrött a müvészetet, hogy a szinháztól a hegedüket, s a páholyok diszét — ellopta. Különös előszeretet.

*** Kolozsvárt „Egyesült erdélyi takarékpénztár“ czimen részvénytársaság alakult 1 millió alaptőkével; elnök Bánffy Albert.

*** Nagyváradon e hó második felében a biharmegyei muzeum kiállitást rendez, mely érdekesnek igérkezik.

*** M.-Vásárhelyről távirják, hogy Gridi Papp Máté Fogarasvidék mindkét kerületének képviselőjéül kijelöltetett.

*** Emánczipált nők. Sziklai Mária a kolozsvári egyetemen hallgatja a bölcsészeti előadásokat. — Sopronban pedig Micholovics Emerencsia kisasszonyt ujonczvizsgálatra idézték a sorozó bizottság elé.

*** Eljegyzés. Mint a pesti lapokban olvassuk, N.-Károlyban közelébb jegyzé el Beszterczey Bertalan közkedvességben álló ifju, Kovács Emma kellendus és kitünő müveltségü kisasszonyt. Legyen áldás tiszta szerelemből kötött frigyökön!

*** A községi iskolaszék Szatmárt folyó hó 4-én d. u. tartotta alakuló gyülését. Elnökké szavazattöbbséggel Novák Antal, jegyzővé Bihari Péter választatott. Ugyanazon gyülésből egy felhivás intéztetett a város lakosaihoz, melyben a szülék, gyámok és gazdák felszólittatnak gyermekeiknek, illetőleg gyámoltjaiknak, gyakornokaiknak vagy cselédeiknek, — ha azok 12—15 évesek — a felekezeti lelkészeknél f. hó 20-ig bejelentésére s az ismétlőiskolások beiratására. Hogy a szülék vagy a gazdák netaláni hanyagsága se késleltesse az ismétlőiskolák jövő év első napjára tüzött megnyitását: a városi tanács is felkéretett, egy házról-házra történő összeirás eszközlésére. A további teendők előleges megbeszélésére, a növendékek beosztására, elhelyezésére, az oktatási tárgyak kijelölésére, egy albizottság küldetett ki, melynek tagjai: Csécsi Miklós, Farkas Antal, Joó István, Kiszely Károly, Nagy Vincze. Tanitók az egyes egyházi elöljáróság által ajánlottak közől a jövő gyülésen fognak választatni.

*** A királyföld rendezésére vonatkozólag hallatszik, hogy az arra vonatkozó javaslat szerint az eddigi 11 törvényhatóság továbbra is egy comes alatt álland, belügyeiket egymástól függetlenül vezetendik, csak az egyetem kezelése marad továbbra is ugy a mint van. Az öt szab. kir. város bizonyos tekintetben szoros összetüggésbe jönne a többi törvényhatóságokkal. A szászok azt kivánják, hogy a királyföldön a virilis intézmény ne hozassék be, s a tisztviselők jelölés nélkül választassanak. No, lám, milyen circumspectus urak a szászok. De hát miért szavaztak a mellett, hogy a többi törvényhatóságokban legyen az, a mit magunknak nem akarnak.

Olvasóinkhoz!

Lapunk bezártáig táviratink nem érkeztek meg. **Szerk.**

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről, decz. 16-ról.

Arany 5 frt. 19 kr. = Ezüst 107 frt. 90 kr.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLÁH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.

Kiadó boltok.

A N.csapó s piacz utcza szegletén fekvő 7-ik számu ház alatt két bolt, épen a Bika vendéglő átellenében 1873. márczius hó 1-sőnapjától több évre bérbeanandó.

Értekezlet, vagy irásbeli ajánlat elfogadtatik, N.-csapóutcza 317. sz. a.

646 1—5

---

190. ARJEGYZÉK

az „ISTVÁN“ gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt. kr.
A. Asztali dara nagy szemü	17 40
„ „ 50 ℔-os zacskóval	17 60
B. Ugyanaz apró szemü	17 40
„ „ 50 ℔-os zacskóval	17 60
C. Dara középszerü	16 60
„ „ 50 ℔-os zacskóval	16 80
O. Királyliszt	17 —
1. Lángliszt	16 60
2. Montliszt	16 20
3. Zsemlyeliszt különös	15 80
4. „ „	15 40
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	14 20
6. Ugyanaz II. rendü	12 40
7. Barna kenyérliszt I. rendü	11 20
8. Barna „ II. „	10 —
9. Lábliszt I. rendü	8 40
10 Lábliszt II. „	6 —
11 Derczekorpa	4 —
12 Durvakorpa zsákkal	2 60
„ „ zsákutélkül	2 20
Kétszeresliszt	— —
Rozsliszt I. rendü	10 60
Rozsliszt II. rendü	9 60
„ „ III. „	8 —
„ „ IV. „	5 40
Rozskorpa zsákkal	3 —
„ „ zsáknélkül	2 60
00 Árpakása	20 —
0. Árpakása	18 —
1. Árpakása	14 —
2. Árpakása	12 —
3. Árpakása	11 —
5. Árpadara	14 —
6. Árpaliszt	5 80

A zsákok sulytartalma:

A. B. C. 0—8 számig netto 150 font
9. 10. 11. „ 125 „
12 „ 100 „
K. L. és R. I.—III. számig 150 „
R. IV. V. „ 100 „
Á. K. 00—5 számig „ 100 „
Árpaliszt „ 125 „

Debreczen, 1872. nov. 22.

HIRDETÉSEK.

Felhivás.

Az érmelléki takarékpénztár mindazon részvény-aláirói, kik részvényeik után részlet fizetéssel hátrányban vannak, felhivatnak, hogy részvényök 160 frt névleges értékének 50%-ját jelen hirdetvény közzétételétől számitott négy hét alatt az egylet pénztárába Székelyhidon annyivalinkább fizessék be, mert ellenesetre az egylet elnöksége kénytelen leend az alapszabályok értelmében járni el.

Kelt Székelyhidon, 1872. decz. 9.

Az érmelléki takarékpénztáregylet igazgató választmánya.

640 2—3

Üzlet beszüntetés folytáni Végkiárulás!

Van szerencsém a t. cz. közönségnek szives figyelmébe ajánlani, hogy Ferenczy és Luchs-féle galanterie és norinbergi kereskedésben végképeni kiárulást rendeztem, hol 40 százalékkal jutányosabban kaphatók

mindenféle

KARÁCSONYI és UJÉVI

ajándék czikkeknek

legalkalmasabb és legczélszerübb tárgyai mint másut.

Ormós Gábor.

635. 3—

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a néhai Nagy András és neje Tóth Sára hagyatékához tartozó ingatlan u. m. a debreczeni 2391. számu telekjegyzőkönyvbe bejegyzett s 5500 ftra becsült debreczeni nagyujutczai 1689. sorszámu házastelek 5 hold 100 □ öl külső földével jövő 1873-ik évi január hó 17-dik, szükség esetére február hó 17-dik napján délutáni 3 órakor, a telekhivatal helyiségében tartandó árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsértek, melynek 10%-a, vagyis 550 ft az árverelni szándékozók által a kikiáltott árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlan az 1-sö árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatik.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig a leütéstől 1, 3 és 6 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi natosagnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlannak azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlan után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely erdekelt fel kérelmére a p. t. r. t. 159. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind azok, kik a lefoglalt ingatlanra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetveny közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt — feutirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1872-ik évi decemberhó 6-dik napján tartott üléséből.

Igmándi József
telekkönyvvezető.

647 1—3

Takarmányrépa

a postakertben, mázsája 40 krajczáron nagyobb és kissebb menyiségben kapható. — Megrendeléseket elfogad

Berger Henrik
Szécsényi utcza 1771. sz.

643 1—3

---

karácsonyi

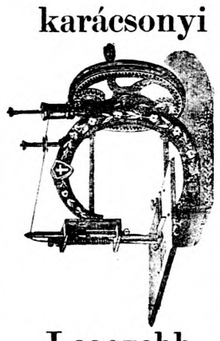

Legszebb AJÁNDÉKOK

Mentze A. H.

debreczeni Széchényi utczai 1813. sz. a. levő raktárából ajánlja fölülmulhatlan

Weehler & Wilson-féle varrógépeit

családi és házi használatra 50 frtól feljebb. — E gépek jósága és használhatósága tekintetében legjobb ajánlat azon kolerdőség, melynek a vevők teljes megelégedését tanusitólag örvendenek.

Ingyen tanitás saját felügyelésem alatt! Készmüves és mester urak részére és használatára raktáramban a **Howe**, **Groves & Baker** és **Singer**-féle varrógépek is, melyekre nézve kiárulást rendeztem, még e gépekben tart **gyári áron alól** kaphatók.

Weehler Wilson tük darabja 8 kr.

Kaphatók szemközt: **gépczerna, selyem és gépolaj.**

636. 2—3.

Hirdetmény.

A legjobb amerikai

varrógépek,

minden modorban tökéletes betanitás mellett, részletfizetésre is, nálunk a legjutányosabb árban kaphatók.

Kárton — Cachemire — szövet és selyempaplanok lószőr, kecskeszőr és tengeri tüvel (Seegras) töltött matráczok, legolcsóbb árak mellett nagy választásban.

Varrógép raktárunkat berendeztük mindenféle rövidárukkal, tranczia virágokkal, és az ott található gyászárukat és divatárusitó czikkeket a nagyérdemü közönség becses figyelmébe különösen ajánljuk.

Mély tisztelettel

Klimó és Holvay
az amerikai „Howe Machine Company“-nak egyedüli képviselője Debreczenben.

118

Egy helybeli gyakornok nálunk felvétetik

Pályázat.

a debreczeni terménycsarnok titkári hivatalára, hivatkozással az alapszabályok 2. 11. és 12-ik §§-aira.

Megkivántató kellékek:
a magyar és németnyelv birása.
az üzletbeni gyakorlottság,
a fogalmazásbani jártasság.

Évi fizetés egyelőre 600 frt o. ért.

A pályázatok a terménycsarnok alelnöke Kökényessy Imre urhoz Debreczenben (Kiscsapóutczán) folyó évi decz. hó 28-ig nyujtandók be.

Debreczen, 1872. decz. 6.

A debreczeni terménycsarnok választmánya.

632 2—3

Debreczen, 1872. Nyomatott a részv. társ. könyvnyomdájában.

Mai számunkhoz van mellékelve a „Képes néplap“ és a „Politikai hiradó“ czimü lapok előfizetési felhivása.